

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3087
Konu : Soru Önergeleri

10 AĞUSTOS 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27.05.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13239 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif PAKSOY'a ait 7/7943, Antalya Milletvekili Hüsnü ÇÖLLÜ'ye ait 7/7944, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/7945, Gaziantep Milletvekili Akif EKİCİ'ye ait 7/7946, 7/7949, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/7947, 7/7948, 7/7950, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/7951 ve Muğla Milletvekili Metin ERGUN'a ait 7/7952 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/7943 (1 sayfa)
2. Görüş 7/7944 (2 sayfa)
3. Görüş 7/7945 (1 sayfa)
4. Görüş 7/7946,7949 (4 sayfa)
5. Görüş 7/7947,7948,7950 (6 sayfa)
6. Görüş 7/7951 (1 sayfa)
7. Görüş 7/7952 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Akif EKİCİ****Gaziantep Milletvekili****Esas No****:7/7949**

Bu yıl ortalamanın üstünde yağış alan ülkemizde, aşırı nemden kaynaklanan ve "sarı pas" adı verilen hastalık, yaklaşık 3 milyon dekar arazide ekimin yapıldığı buğdayda yüzde 40-50 civarında verim kaybı tehlikesi taşımaktadır.

Hastalığın görüldüğü Çukurova bölgesindeki kaybın şu an için 1 milyon tona yakın olduğu tahmin edilmektedir. Bu, 20 milyon ton civarında beklenen ürünün % 5'inin şimdiden yok olduğu anlamına gelmektedir. Hastalığın görüldüğü Çukurova bölgesine yakın olması nedeniyle Gaziantep'te buğday eken çiftçilerimizin de endişeleri gün geçtikçe artmaktadır. Buğdayların erken sararmasına neden olan ve ürünün pazar kalitesini azaltan söz konusu hastalıkla mücadelede zamanında ve etkili önlemler alınmaması, yıllık buğday tüketiminin 18 milyon ton olduğu ülkemizde, buğday ihtiyacının büyük bölümünün ithalat yoluyla karşılanacağı anlamına gelmektedir. Bu da makarnadan ekmeğe kadar pek çok temel tüketim maddesinin fiyatında artış olacağı anlamı taşımaktadır. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Çukurova bölgesi dışında sarı pas hastalığı tespit edilen yerler var mıdır? Bu yerler nelerdir? Tespit edilen hasar miktarı nedir? Bu hasarın üretim ve ürün kalitesine yansımaları ne oranda olacaktır?

CEVAP 1) 2009 yılı Bitki Koruma Programı çerçevesinde ülkemizde pas hastalığı ile mücadele yapılması planlanan illerimiz Adana, Aydın, Edirne, Hatay, İstanbul, Kahramanmaraş, Kırklareli, Kütahya, Mersin, Osmaniye ve Tekirdağ olup, toplam mücadele alanı yaklaşık 1.461.150 dekadır.

Mücadele programlandığı gibi devam etmekte olup, şu ana kadar herhangi bir olumsuz durumla karşılaşılmamıştır.

SORU 2) Sarı pas hastalığına karşı şu ana kadar alınan önlemler nelerdir? Ne kadar bir alanda ilaçlama yapılmıştır? Hastalıkla mücadele için ayrılan kaynak miktarı nedir?

CEVAP 2) Sarı pas mücadelesi gereken alanlar belirlenerek, çiftçilere duyurulmakta ve ne yapılması gerektiği konusunda teknik bilgiler verilmektedir. Sarı pasın yoğun olarak görüldüğü Adana'da 250.000 da alanda buğdayda pas (*Puccinia spp.*), 200.000 da alanda ise Septoria Yaprak Lekesi (*Septoria spp.*) mücadelesi programa alınmıştır. Bu Program çerçevesinde 307 köyde 18 ekip 71 teknik elemanla 1.937.100 da alanda sürveyler yapılmıştır. Sürveyler neticesinde 750.000 da alanda Pas ve Septoria mücadelesi için ilaçlama yapılmıştır. Bilindiği üzere, Pas ve Septoria Mücadelesi birlikte yapılmaktadır.

Köylerde yapılan eğitimlere ek olarak Pas ve Septoria Mücadelesi konusunda üreticileri bilgilendirmek amacıyla 2 (yerel) televizyon programı yapılmıştır. Ayrıca, Pas ve Septoria hastalıkları başlamadan önce 2009 yılı Mart ayında yayınladığımız basın bülteni ile üreticiler uyarılmıştır.

Adana'da bu yılki yoğun yağışlardan dolayı yer yer tarlalarda göllenmeler olmuştur. Ayrıca şiddetli esen fırtınalar yatmalara sebep olduğundan özellikle ova kesiminde verimde azalmalara sebep olmuştur. Karataş, Yüreğir, Seyhan, Ceyhan gibi ilçelerde verim 300-550 kg/da olurken, Karaisalı İlçemiz gibi su tutmayan eğimli yerlerde verimler 450-600 kg/da arasında değişmektedir.

Ayrıca, 2008 yılının Ekim-Kasım aylarında ülke genelinde yapılan ve 2009 yılı zirai mücadele konularının ele alındığı Bitki Koruma Programı ve Uygulama Prensipleri toplantılarında, illerin bitki hastalık ve zararlıların mücadele programı uygulamalarının bitki grupları üzerinden ekim alanı, bulaşık alan, toplam program, toplam uygulama, çiftçi ve teknik eleman eğitimi, ana hastalık ve zararlıları, populasyon artış veya azalış durumu, ekim veya dikim alanındaki değişimleri görüşülmüştür.

Ülkemizde Sarı pas hastalığı Yönetimli Çiftçi Mücadelesi kapsamında yürütülmekte olup, mücadelede gerekli ilaç, alet, araç vs. tüm girdiler üreticilerce karşılanmakta, hastalığın tanımı, mücadele zamanı ve şekli, mücadele metodu ve ilaçlama zamanı gibi konularda talebi bulunan çiftçilere teknik yardım İl Müdürlüklerimiz tarafından yapılmaktadır.

Ayrıca, ülkemizde buğday ekim alanlarında, Adıyaman, Ankara, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Gaziantep, İstanbul, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Konya, Kütahya, Mardin, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Yozgat, Batman illerinde toplam 1.923.850 dekar alanda entegre mücadele programları kapsamında mücadele yürütülmektedir. Entegre Mücadele ile belirli bir ekosistemde bulunan hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların mücadelesinin ayrı ayrı değil, hepsinin birlikte yapılması ve uygun mücadele metotları ile tekniklerinin birlikte, birbirini tamamlayacak şekilde entegre edilmesi hedeflenmektedir. Doğal dengenin korunması amacıyla yapılan çalışmalar, zirai mücadele faaliyetleri bakımından büyük önem arz etmektedir.

SORU 3) Çiftçilerimizi hastalık konusunda bilgilendirmek ve mücadele yöntemlerini anlatmak için yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP 3) Bakanlığımız tarafından planlanan eğitim programları kapsamında, İl Müdürlüklerimizce uygulanan eğitimlerle üreticilere ürünlerde zarara sebep olan bitki hastalık ve zararlıları ile zamanında ve tavsiye edilen dozda ilaç kullanımı bilinci de verilmektedir. Ayrıca Zirai Mücadele faaliyetlerini Zirai Mücadele Teknik Talimatlarına göre yürütmeleri için bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır. Tavsiye dışı ilaç kullanımının önlenmesi ve tavsiyeli ilaçların belirtilen dozda ve doğru zamanda kullanılmasına ilişkin üreticilere yönelik eğitimlere ağırlık verilmekte olup, bu konuda İl Müdürlüklerimizce yoğun eğitim çalışmaları yapılmaktadır. Eğitim çalışmaları, üreticileri ve teknik personelimizi kapsayan nitelikte olmaktadır.

SORU 4) Hastalığın önlenmesinde kullanılan zirai ilaçlar açısından ülkemizde yeterince stok var mıdır?

CEVAP 4) Hastalığın mücadelesinde kullanılan ilaçlarla ilgili herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

SORU 5) Girdi fiyatlarında yaşanan ve yüzde yüzlere varan artışlar, ürün fiyatlarının son birkaç yıldır yerinde sayması nedeniyle perişan olan çiftçimizi bu seferde aşırı yağış nedeniyle oluşan sarı pas hastalığı vurmuştur. Bu olumsuz tabloda dikkate alınarak, çiftçilere bir ek ödeme yapılması düşünülmekte midir?

SORU 6) Türk tarımını içine girdiği girdaptan kurtarmak için yapılan yeni bir çalışma var mıdır? Kapsamı nedir?

CEVAP 5-6) Geçtiğimiz altı yılda tarım sektörünün geliştirilmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır. Bu çerçevede;

- Çiftçilerimize sağlanan toplam destekler önemli ölçüde artırılmıştır. Çiftçilerimize 2002 yılında 1,868 Milyar TL, 2008 yılında ise 5,9 Milyar TL tarımsal destekleme ödemesi yapılmıştır. Toplam tarımsal destekler 2002 yılına göre 2008 yılında 3,2 kat artırılmıştır.

- Dünyadaki gelişmeler de dikkate alınarak, ülkemizin önceliklerine göre yeni desteklemeler uygulamaya konulmuştur.
- Çiftçilerimize ilk kez mazot desteği verilmiştir.
- Prim destekleri artırılmış, ilk kez hububat ve baklagiller de prim desteği kapsamına alınmıştır.
- Aynı şekilde hayvancılık destekleri ve kooperatif destekleri de önemli ölçüde artırılmıştır.
- İlk kez kırsal kalkınma projeleri desteklenmeye başlanmıştır.
- İlk kez basınçlı sulama sistemi yatırımlarına, %50 hibe ve sıfır faizli kredi uygulamaları başlatılmıştır.

- İlk kez Devlet destekli tarım sigortası uygulamaları başlatılmış, böylece çiftçilerimizin alın teri güvence altına alınmıştır.
- 2007 ve 2008 yıllarında yaşanan kuraklıktan zarar gören çiftçilerimize ilk kez kuraklık desteği verilmiştir.
- İlk kez sertifikalı tohumluk ve fidan kullanan üreticilere destek vermeye başlanmıştır.
- İlk kez sertifikalı tohum üreticilerine destek vermeye başlanmıştır.
- İlk kez organik tarım ve toprak analizi için ilave destek uygulaması başlatılmıştır.
- İlk kez su ürünleri üretimine destek vermeye başlanmıştır.
- Arıcılık ilk kez destekleme kapsamına alınmıştır.